



Verslag gemeentebijeenkomst 15 maart 2018

Nieuwe Kerk, 19.30 uur

Welkom, opening

Voorzitter Ivette van der Sluijs heet de ongeveer 85 aanwezigen welkom. De gemeente-avond zal worden uitgezonden via de kerkomroep.

De uitzending kan worden beluisterd via <http://www.kerkomroep.nl/#/kerken/10695>.

De avond bestaat uit drie delen

- Informeren van gemeente over voortgang en inhoud beleid Nieuwe Kerkgemeente;
- Informeren van gemeente over advies van beleidscommissie over vierplekken;
- Consulteren van de gemeente over deze onderwerpen.

De voorzitter opent de vergadering met het lezen van Romeinen 12 en gebed.

Toelichting waar we staan in de tijd

In november 2015 heeft de Algemene kerkenraad van de PGM de commissie Perspectief ingesteld. Deze commissie had als opdracht een implementatieplan te maken om de overgang van vijf naar drie wijken te maken. Deze overgang was nodig door het gebouwenbesluit van 2012 waarin besloten is om Morgenster en Oostkerk en de bijgebouwen van de voormalige vijf wijken af te stoten. Morgenster en Oostkerk konden door hoge kosten voor onderhoud niet aangehouden blijven.

De commissie Perspectief deed onderzoek naar de situatie en adviseerde de Algemene Kerkenraad om een toekomstbestendige levendige gemeente te bouwen, en daarvoor één gemeente op één vierplek te worden. Uiteindelijk besloot de Algemene Kerkenraad in november 2016 om per 1 januari 2017 één gemeente te vormen, in eerste instantie met drie vierplekken. Per 1 september 2018 zou dan de gemeente in vieringen in de Nieuwe Kerk bijeenkomen, tenzij dit niet mogelijk of wenselijk zou zijn. Opschuiven van de datum 1 september 2018 in de tijd laat onverlet dat de Nieuwe Kerk uiteindelijk de vierplek is waar de Nieuwe Kerkgemeente (NKG) samenkomt in vieringen.

Voor de kerkenraad is het vertrekpunt het feit dat we één gemeente zijn. Ons doel is die ene gemeente, in al haar veelkleurigheid, zo goed mogelijk opbouwen. Met dankbaarheid voor wat er was het verleden, realiteitszin voor het heden (niet alles kan direct klaar zijn), en verantwoordelijkheid richting de toekomst. Zodat het huis dat we nu met elkaar bouwen en inrichten ook voor de komende generaties geschikt is. Dat geeft gevoelens van verlies over het verleden - die kunnen we niet wegnemen. Soms ongemak in het heden, dat is onontkoombaar tijdens een verbouwing. Maar we zien met vertrouwen uit naar de toekomst.

De kerkenraad is, samen met alle gemeenteleden, sinds januari 2017 bezig met het vormgeven van onze Nieuwe Kerkgemeente. In het proces van bouwen zijn verschillende momenten van bezinning gehouden. Ook de gemeenteavonden in het najaar hebben bijgedragen aan dit proces.

In dit proces is ook een rol gespeeld door de ingestelde beleidscommissie. Tot afgelopen januari werkte de commissie onder begeleiding van adviseur Bram Schriever. De beleidscommissie bestaat daarnaast uit vertegenwoordiger vanuit moderamen, vanuit predikanten en gemeenteleden met verschillende achtergrond.

Op vraag van het moderamen heeft de beleidscommissie gewerkt aan een beschrijving van de Nieuwe Kerkgemeente. Dit voorstel is besproken in de grote kerkenraad en we leggen het vandaag graag aan u voor.

Met deze beleidsuitgangspunten heeft de beleidscommissie verder nagedacht over de stappen die de gemeente kan zetten richting één vierplek. Het advies dat de commissie aan de kerkenraad heeft uitgebracht en waar op 5 maart een eerste gesprek over heeft plaatsgevonden, delen we hier vanavond met u.

De adviezen die worden gedeeld staan in een brief die vanavond voor alle aanwezigen beschikbaar is. Deze brief zal ook worden gedeeld bij de weekbrief, zodat ook gemeenteleden die hier niet aanwezig kunnen zijn, geïnformeerd worden.

Een kerk, de plaats waar je je geloof belijdt en beleeft, staat voor mensen dicht bij hen. Het raakt hen als er dingen gaan veranderen. De voorzitter vraagt allen vanavond met een open oor en een zacht hart naar elkaar te luisteren en met elkaar te spreken. Er zijn vele leden nodig voor het vormen van een lichaam.

Beleid Nieuwe Kerkgemeente

Ds. Paulien Couvée licht vanuit de beleidscommissie de beschrijving van de Nieuwe Kerkgemeente toe. De commissie wilde in een kort stuk in kernzinnen de identiteit omschrijven zodat er ook ruimte is voor alle verschillen die er zijn in geloofsbeleving. De commissie wilde taal gebruiken die open en toegankelijk is, maar ook inhoudelijk. De commissie wilde aansluiten bij de traditie én passen in deze tijd.

De overgrote meerderheid van de grote kerkenraad antwoordde positief op de vraag of het voorgelegde voorstel de basis zou kunnen zijn voor beleid. De beleidscommissie kan het daarom nu ook aan de gemeente presenteren, met dezelfde vraag: herkent u zich in deze omschrijving van wie wij zijn?

Voor het concept-beleid wordt in dit verslag verwezen naar de brief van 15 maart.

Advies beleidscommissie over vierplekken

Bij het volgende onderdeel van de avond voert ouderling Jan Borst het woord. Vanuit de beschrijving van de identiteit zijn de taakgroepen bezig om op het eigen terrein vorm te geven aan het beleid. Wat betreft eredienst vallen twee dingen op: de nadrukkelijke vraag om variatie en de zorg om massaliteit. De beleidscommissie heeft op basis van alle input uit de kerkenraad en gemeente-avonden een advies opgesteld op het gebied van gebouwen.

Voor de inhoud van het advies over gebouwen wordt in dit verslag verwezen naar de brief van 15 maart.

Consulteren van de gemeente

Bij aanvang van de pauze ontvangen de aanwezigen de brief. Tijdens de pauze is er gelegenheid om onderling en met de kerkenraad van gedachten te wisselen. Na de pauze wordt de gemeente geconsulteerd: wat vindt u hiervan? Reageren kan ook schriftelijk tot 30 maart.

Reacties ten aanzien van het concept-beleid:

Kernvraag: Herkent u zich in deze beschrijving van wie wij zijn als Nieuwe Kerkgemeente?

Gemeentelid A:

Ik denk dat de uitgangspunten voor beleid passen bij de Nieuwe Kerkgemeente als je zegt dat het één identiteit moet zijn. Maar in het verleden werd gesproken over een ellips met meerdere brandpunten. Dat is met het besluit van 2016 veranderd. Ik vind de beleidsuitgangspunten erg basaal en betreurt het dat we niet in verschillende kerkgebouwen verschillende identiteiten kunnen laten voortbestaan. De sprong van drie naar één gaat voor mij te hard.

Ds. Paulien Couvée:

Het besluit om één gemeente te vormen is iets dat in gezamenlijkheid genomen is. Daar kan ik als lid van de beleidscommissie niet achter terug. Ik begrijp wel dat u zegt: het is zo elementair geformuleerd. Vanuit diversiteit hebben we gezocht naar wat ons bindt en verbindt. De tekst is een uitgangspunt voor beleid. De vraag die voorligt aan de gemeente is: herkent u zich hierin?

Gemeentelid B:

De kerkenraad zegt dat er goed geluisterd is naar gemeenteleden. Ik ervaar het als aanhoren. Ik heb niet het gevoel dat er iets gebeurt met wat er door gemeenteleden wordt gezegd.

Ds. Paulien Couvée:

De kerkenraad representeert de gemeente. Alle oorspronkelijke wijken zijn vertegenwoordigd.

Gemeentelid C:

Ik vind het verrassend om te horen dat er iemand pleit voor drie identiteiten. Ik wil graag kenbaar maken dat ik het een goed besluit vind om één gemeente te worden. Daarbij recht doen aan de verschillende wensen is uitdagend maar ook heel waardevol.

Gemeentelid D:

Ik mis in het stuk over identiteit de richting en het einddoel. Ik kom uit een wijkgemeente met een meer liturgische traditie en ervaar de diensten nu als 'rijstebrijpap'. Ik mis bijdragen van de cantorij, en zou graag meer aandacht voor liturgie zien. Ik vraag me af waar we naartoe gaan.

Ds. Paulien Couvée:

Ik kan me voorstellen dat u vanuit de traditie waar u vandaan komt zaken mist. Hoe het rond de erediensten verder zal gaan is nog niet uitgekristalliseerd. Het afgelopen jaar is gewerkt met één format. Dat wil niet zeggen dat dat zo blijft. We denken dat er ruimte moet zijn, ook liturgisch, voor identiteit.

Reacties over het advies ten aanzien van gebouwen:

Kernvraag: Is het geschetste pad om tot één kerkgebouw te komen realistisch en aanvaardbaar?

Gemeentelid E:

Wat is de inschatting van het begrotingstekort in de toekomst?

Geeft het vermogen ruimte om daar iets mee te doen?

Ivette van der Sluijs:

Als we alle gebouwen verkopen en 3,5 fte als uitgangspunt nemen zullen we in 2020 nog te maken hebben met een jaarlijks tekort van 60.000 euro. Uitgangspunt is dat de lasten voor pastoraat (predikanten) uit levend geld bekostigd worden. Om een predikant te beroepen moet een sluitende begroting worden ingediend bij RCBB (Regionaal College voor de Behandeling van Beheerszaken).

Gemeentelid E:

Vrij recent werd in het MKB gesteld dat alle kerkgangers samen in één dienst eigenlijk niet zou passen. Nu wordt aangegeven dat het wel past in een gewone dienst. Maar hoe wordt gedacht over diensten op hoogtijdagen, of als er eens een groot koor is. Zijn er dan dubbele diensten?

Jan Borst:

Op een gewone zondag zouden we allemaal in dit gebouw passen. De taakgroep eredienst zoekt naar eenheid, maar ook naar variatie. Dan kun je je afvragen of we op een normale zondag één ochtenddienst moeten hebben of wellicht twee? Het is niet mijn bedoeling geweest te zeggen dat we zo snel mogelijk met zijn allen hier in één dienst moeten zitten.

Gemeentelid F:

Ik pleit voor behoud van De Hoeksteen als tweede kerkgebouw. Vanwege de geografische ligging aan de andere kant van het kanaal en de betere parkeermogelijkheden.

Gemeentelid B:

De PGM heeft geld geleend aan de Ontmoeting. Hoe kan dat als we ons geld zo hard nodig hebben? Ik denk dat dat het besluit om die lening te verstrekken van invloed is op sluiting van de Hofpleinkerk. Hoe groot is het bedrag van die lening? Ik heb ook van verschillende kanten begrepen dat het jeugdgebouw naast de Hofpleinkerk verkocht is om die lening mogelijk te maken.

Ds. Jacobine Scholte de Jong:

Ik zie geen aanwezigheid van het CvK en zal daarom als lid van het AK-moderamen uw vraag zo goed mogelijk beantwoorden. De Ontmoeting maakt deel uit van de PGM. Het betreft een rentedragende lening aan de Ontmoeting. Voor de PGM levert het meer op dan op de bank en voor de Ontmoeting is het wat voordeliger. Het is dus voor beide gunstig. Het moment van sluiting van de Hofpleinkerk staat los van de verstrekte lening. Ook de verkoop van het jeugdgebouw heeft daar niets mee te maken.

Als wordt gesproken over tekorten gaat dat over de langere termijn. Om in de toekomst 3,5 fte predikantsplaats te behouden – wat al weinig is in een gemeente van deze omvang – zijn financiële maatregelen, zoals het verkopen van kerkgebouwen, helaas noodzakelijk.

Ivette van der Sluijs:

Het is duidelijk dat betere communicatie over dit onderwerp gewenst is.

Gemeentelid A:

Ik vind het tempo waarin besluiten worden voorgesteld te hoog. Er zal sprake zijn van een zelfvervullende profetie. Als mensen zich weggejaagd voelen lopen de inkomsten terug. Als er geen dringende financiële reden is, stel het dan uit.

Gemeentelid C:

Ik ben werkzaam in de financiële sector. Als ik hoor spreken over een tekort van 200.000 euro dit jaar, en 60.000 euro per jaar in de toekomst, en het verkopen van een gebouw scheelt 20.000 euro per jaar dan is de keuze eenvoudig. We kunnen niet om de financiën heen.

Gemeentelid G:

Door de snelle maatregelen raken mensen geestelijk en financieel verwijderd van de kerk. De Hofpleinkerk wordt intensief gebruikt en u wilt deze ontnemen aan de gebruikers. Dat vind ik niet juist. De Hoeksteen moet als 'tankstation' aan die kant van het kanaal behouden worden.

Jan Borst:

Over de punten die u noemt is in de beleidscommissie nadrukkelijk gedacht en gesproken. Wat past bij onze gemeente qua tempo en vieringen? Het besluit het jeugdgebouw te verkopen dateert uit 2012. Wij zijn hier vanavond om de gemeente te consulteren en vragen reactie vanuit de gemeente over uitgangspunten voor beleid en advies met betrekking tot gebouwen. Er zijn nog geen besluiten genomen.

Gemeentelid D:

In hoeverre is de kerkenraad het eens met de voorstellen van de beleidscommissie? Wat kunnen wij er nog aan doen om dat tegen te houden?

Ivette van der Sluijs:

Op 5 maart is in de grote kerkenraad open gesproken over het advies van de beleidscommissie. Uitgangspunt voor de kerkenraad is dat wij één gemeente zijn en dat we, conform de besluiten van 2016,

op weg zijn naar één plek. De geluiden die wij hier horen 'houd zo lang mogelijk een tweede vierplek open' zijn in het gesprek in de kerkenraad gehoord. Maar wat ook naar voren gekomen is, is het idee om zo snel mogelijk naar één vierplek te gaan. Want dat is toch waar we naar onderweg zijn, en op die ene plek kunnen we pas echt goed één gemeente worden. Daarbij zeg ik nadrukkelijk niet dat het dan over één viering op die ene plek gaat. Het was een open gesprek, de verhoudingen lagen ongeveer 50/50 tussen de ambtsdragers die zeiden 3-2-1 en 3-1.

Gemeentelid H:

Mijn man en ik hebben het hele proces in Vlissingen meegemaakt om met elkaar naar één kerkgebouw te gaan. Wij denken dat het een goed besluit zou zijn om dat ook hier te doen. Hoe langer het wordt uitgesteld, hoe moeilijker het zal worden.

Gemeentelid F

Hoe is het gegaan met gemeenteleden uit de voormalige Oostkerk, zijn er veel mensen naar elders vertrokken? Wat kost het de kerkelijke gemeente om het gebouw Oostkerk te vervreemden?

Ivette van der Sluijs:

Bij verandering zijn er altijd mensen die een andere keuze maken. Precieze aantallen kan ik u niet geven. Via pastoraat volgen we dat goed op. We zijn blij dat veel mensen de Nieuwe Kerk inmiddels als hun vierplek zijn gaan beschouwen.

Het kost de kerkelijke gemeente 500.000 euro om de Oostkerk te vervreemden. De burgerlijke gemeente en de provincie hebben ook dit bedrag toegezegd. Het is de bedoeling om de resterende benodigde 500.000 euro via fondsenwerving bijeen te brengen. De kerk wordt dan overgedragen aan een non-profit stichting die tot doel heeft het gebouw in stand te houden.

Gemeentelid I:

Ik maak me zorgen over de predikanten. Hoe moeten zij straks hun werk volhouden met zo weinig?

Ivette van der Sluijs:

De kerkenraad deelt uw zorg. De omvang van 3,5 fte waar we tot zover vanuit gaan is ten opzichte van de omvang van onze gemeente niet zoveel. Als ds. Nauta en ds. Bakker met emeritaat gaan hebben we 2,8 fte beschikbaar. De kerkenraad hoopt dat er dan financiële ruimte zal zijn om nog iemand te beroepen.

Gemeentelid J:

De avondmaalsviering in de Nieuwe Kerk vind ik niet goed gaan.

Jan Borst, Ivette van der Sluijs:

Het heeft de aandacht van taakgroep eredienst om te kijken naar wat een passende vorm zou zijn.

Gemeentelid B:

Ik wil mijn ongenoegen uiten dat er op Witte Donderdag geen viering is in de Hofpleinkerk en over de zomersluiting van vijf weken.

Ivette van der Sluijs:

Onder die besluiten ligt het gegeven dat we één gemeente zijn en samen willen vieren. In de zomerperiode is het rustig, dat geeft een goede gelegenheid om te oefenen met elkaar.

Gemeentelid K:

We hebben besloten met z'n allen te komen tot één vierplek. We zijn nu steeds bezig met pijn, moeite en verdriet. Ik heb zelf ook pijn en gemis en ben het niet met alles eens. Maar we moeten met elkaar de Nieuwe Kerkgemeente opbouwen. Ik hoop dat iedereen daar zijn best voor wil doen.

Sluiting

Voorzitter Ivette van der Sluijs dankt de sprekers voor hun inbreng en nodigt alle gemeenteleden uit om te laten weten wat zij vinden van de uitgangspunten voor beleid en van de adviezen van de beleidscommissie als het gaat over vierplekken. Reacties graag voor 30 maart, adresgegevens staan vermeld in de brief die is uitgedeeld en wordt meegestuurd met de weekbrief. De kerkenraad zal op 9 april verder spreken over dit onderwerp.

De voorzitter dankt alle aanwezigen voor het meedenken en luisteren naar elkaar en sluit af met gebed.

Verslag: Janneke Goudswaard, scriba